

Handläggare
Jessica Persson
Telefon: 08 508 04 153

Till
Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd
2016-03-16

Svar på skrivelse om konsekvenserna av ekonomiskt bistånd för papperslösa

Svar på skrivelse från (M), (L),(C), (KD).

Förvaltningens förslag till beslut

Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Ulla Thorslund
stadsdelsdirektör

Eva-Lotta Johansson
avdelningschef

Sammanfattning

Moderaterna, Liberalerna, Centerpartiet och Kristdemokraterna har den 15 december 2016 lämnat en skrivelse till förvaltningen om konsekvenserna av Stockholm stads förslag på revidering av riktlinjer för ekonomiskt bistånd. De frågor som ställs handlar om hur förslaget kommer att påverka stadsdelens kostnader och hur förvaltningen bedömer att förslaget kommer att påverka socialsekreterarnas arbetssituation.

Kommuner har enligt 2 a kap 2 § socialtjänstlagen (2001:453) ytterst skyldighet att ge stöd och hjälp till de som vistas i området. Detta gäller även personer som är papperslösa. Förvaltningens ansvar för personer som saknar legal bosättning är begränsad till akut bistånd för att avvärja en nödsituation. Förvaltningen har svårt att bedöma om förslaget kommer att leda till ökade kostnader. Däremot kan antal hembesök öka i takt med att fler förväntas vistas i staden och under förutsättning att personer ansöker om stöd och hjälp. Socialförvaltningen har i uppdrag att bevaka frågan om papperslösa och hur det påverkar stadsdelarna när riktlinjerna antagits.

Ärendet

Moderaterna, Liberalerna, Centerpartiet och Kristdemokraterna har lämnat en skrivelse till förvaltningen om konsekvenserna av revidering av riktlinjerna till ekonomiskt bistånd. Förslaget innebär möjlighet för papperslösa med barn att söka ekonomiskt bistånd. Syftet är att säkerställa att även barn till papperslösa ges stöd och hjälp utifrån behov. I skrivelsen lyfts fram att förslaget bidrar till ett växande skuggsamhälle där fler rättigheter ges till de som får avslag på sin asylansökan. Det innebär felprioritering i socialtjänstens arbete och bidrar till ett parallellsamhälle och skickar dubbla signaler. Staden måste prioritera att de som har fått uppehållstillstånd får en bra start i livet. Förslaget anses pressa socialtjänstens och socialsekreterans befintliga svåra arbetsituation. Med anledning av detta innehåller skrivelsen två frågor:

1. Hur kommer förslaget om att papperslösa kan få ekonomiskt bistånd påverka stadsdelens budget för verksamhetsområdet ekonomiskt bistånd?
2. Hur ser förvaltningen på hur socialtjänstens redan hårt ansträngda arbete med utsatta människor och personer som fått uppehållstillstånd kommer att beröras av att papperslösa får rätt till ekonomiskt bistånd?

Ärendets beredning

Detta ärende har utarbetats inom avdelning Individ- och familjeomsorg. I arbetet har samråd skett med socialförvaltningen

Förvaltningens synpunkter och förslag

Varje kommun har enligt 2 a kap 2 § socialtjänstlagen (2001:453) det yttersta ansvaret för att de personer som vistas i kommunen får det stöd och den hjälp de behöver. Socialtjänstens bestämmelser omfattar alla oavsett medborgarskap och uppehållsrätt. Alla som vistas i en kommun har rätt att ansöka om ekonomiskt bistånd och få sin ansökan individuell prövad. Rätten till ekonomiskt bistånd begränsas dock till stöd och hjälp i akuta situationer när personen saknar legal bosättning. Vilket stöd och hjälp som är att anses som akut ska på samma sätt som för andra personer (likabehandlingsprincipen) som omfattas av bestämmelsen bedömas efter en individuell prövning.

Förvaltningen har svårt att bedöma hur förslaget kan påverka verksamhetsområdets kostnader eftersom det är svårt att uppskatta antalet sökande. En viss kostnadsökning kan dock förväntas. Förvaltningen har haft kontakt med Malmö stad som antagit samma riktlinjer som föreslås i Stockholm. Där har förvaltningen inte sett någon betydande ökning av antalet sökande.

Förvaltningen vill betona att det inte handlar om prioritering utan att kommunens yttersta ansvar kvarstår när en person visats i området och ansöker om stöd och hjälp. Förvaltningen har skyldighet att ta emot alla ansökningar som lämnas och pröva ansökan individuellt. Vid prövning av ansökan om ekonomiskt bistånd ska alltid kommuntillhörighet fastställas först. Antal hembesök kan därför antas öka i takt med att fler vistas i området och söker stöd och hjälp.

Förvaltningen bedömer att det merarbete som kan uppstå utifrån reviderade riktlinjer ryms inom befintlig bemanning och organisation. Detta med hänsyn till att ökad arbetsmarknadsinsats och högkonjunktur har lett till att antal bidragshushåll minskat och personalstyrkan är oförändrad.

Socialförvaltningen kommer att bevaka och följa upp frågan om papperslösa och hur det påverkar stadsdelarna när riktlinjerna antagits. Socialförvaltningen menar att det inte går att bedöma hur många familjer det kommer att röra sig om eller hur stora kostnader förväntas bli. Vid behov kommer socialförvaltningen arbeta fram rutiner i dialog med stadsdelarna. Socialförvaltningen vill också betona att tanken är att bistånd till papperslösa ska vara ett kort tillfälligt bistånd.

Bilagor

1. Dnr 6-437/2016. Skrivelsen om konsekvenserna av ekonomiskt bistånd för papperslösa

18

Till Hässelby/Vällingby
Stadsdelsnämnd
2016-12-15

**Skrivelse om konsekvenserna av ekonomiskt
bistånd för papperslösa**

Bo Arkelsten m.fl. (M)

Socialnämnden i Stockholm stad har beslutat om revidering av riktlinjer för ekonomiskt bistånd. En av de stora förändringarna är att papperslösa med barn kan ges möjlighet till ekonomiskt bistånd.

Det är stadsdelsförvaltningarna som har ansvar för prövningen av rätten till ekonomiskt bistånd och stadsdelsförvaltningarna styrs av socialtjänstlagen och de mål och riktlinjer som beslutas av kommunfullmäktige. Dessa är lika för hela Stockholms stad.

Att Stockholms stad vill ge papperslösa rätt till ekonomiskt bistånd bidrar till ett växande skuggsamhälle där allt fler rättigheter ges till de som får avslag på sin asylansökan. Förutom att förslaget i grunden är fel är det en felprioritering i socialtjänstens viktiga arbete med utsatta människor och dem som fått uppehållstillstånd. Förslaget leder till parallellsamhälle och dubbla signaler.

Staden måste fokusera på att de som får asyl får den bästa möjliga starten. I dag klarar inte den socialdemokratiskt ledda majoriteten att tillhandahålla boenden åt de som fått uppehållstillstånd, hur ska de då klara att ge försörjningsstöd till de tusentals som fått eller kommer att få avslag?

Socialtjänsten och socialsekreterare befinner sig redan nu i en pressad arbetssituation. Personer vars vistelse i landet är olaglig ska inte ha rätt till samma tillgång till välfärdstjänster som svenska medborgare eller personer med permanent uppehållstillstånd. Det måste finnas en tydlig gräns vilka som ska ges rätt till välfärdssystemet.

Med anledning av ovan önskar vi svar på följande frågor:

1. Hur kommer förslaget om att papperslösa kan få ekonomiskt bistånd påverka stadsdelens budget för verksamhetsområdet Ekonomiskt bistånd?
2. Hur ser förvaltningen på hur socialtjänstens redan hårt ansträngda arbete med utsatta människor och personer som fått uppehållstillstånd kommer att beröras av att papperslösa får rätt till ekonomiskt bistånd?